

УДК 658.114

Бондаренко Павло Валерійович
*ст. викладач кафедри фінансового менеджменту та фондового ринку,
Одеський національний економічний університет (Україна)*
Магда Ольга Вікторівна
*студентка групи 42 факультету фінансів та банківської справи,
Одеський національний економічний університет (Україна)*

ПРОБЛЕМИ ФУНКЦІОНУВАННЯ МАЛОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА В УКРАЇНІ

JEL classification: G220; G320; M210

У сучасних умовах ведення малого бізнесу пов'язане з багатьма ризиками, труднощами та негативними факторами. Головними проблемами, з якими стикаються у своїй діяльності суб'єкти малого бізнесу, є: значні фінансові та матеріальні витрати суб'єктів малого бізнесу на етапі започаткування господарської діяльності, пошук та залучення кредитних коштів [1; 2].

На сьогодні потрібно всебічно сприяти розвитку малого підприємництва для відновлення економіки держави та її поступального зростання, яке має ґрунтуватися на розбудові високотехнологічного підприємницького сектору та підвищенні його конкурентоспроможності на європейському й глобальному ринках [3]. Пріоритетними напрямками для Уряду країни мають стати: стимулювання інноваційної активності підприємницького сектору, формування сприятливого нормативно-правового середовища та інноваційно-інвестиційного клімату, впровадження європейських підходів до розвитку малого та середнього бізнесу в Україні.

На основі застосування SWOT-аналізу малого бізнесу було визначено особливості його розвитку в Україні, основні фактори та загрози, що уповільнюють розвиток малого бізнесу в Україні на етапі його функціонування (рис. 1).

За результатами SWOT-аналізу малий бізнес, порівняно з іншими суб'єктами господарювання, має значні переваги, а також можливості, основними з яких є гнучкість та здатність зайняти будь-яку нішу на ринку. Однак, наявна і низка слабких сторін та загроз, які, порівняно з європейськими малими підприємствами, є більш широкими.

Стимулювання розвитку малого бізнесу в Україні повинно відбуватися на основі запровадження найкращого європейського досвіду, тобто на основі використання європейських стандартів розвитку підприємництва, що значною мірою обумовить створення ефективної ринкової економіки.

Експерти Світового банку вважають, що розпочати бізнес в нашій державі досить легко: за цим показником маємо результат у 91,1 бали зі 100. Для того, щоб відкрити компанію, українському підприємцеві доведеться витратити лише 6,5 днів, пройти 6 процедур і сплатити досить невеликі гроші.

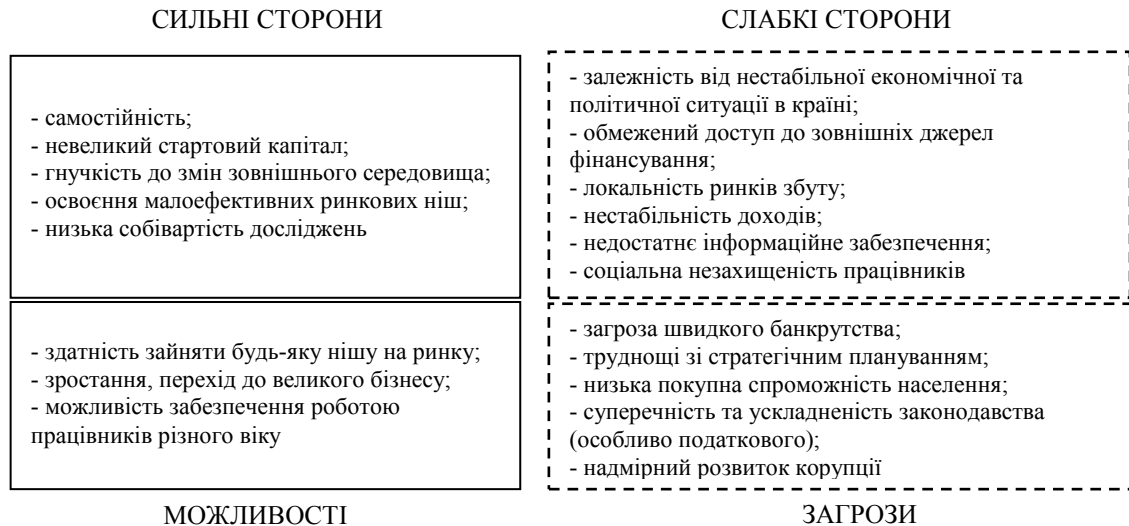

Рис. 1. SWOT-аналіз малого бізнесу в Україні

Джерело: складено авторами згідно з [3]

На основі досліджень проблем регулювання малого бізнесу в Україні та вивчення досвіду європейських країн, було розроблено рекомендації щодо його імплементації в Україні для забезпечення стимулювання та сталого розвитку (табл. 1).

Таблиця 1

Рекомендації щодо імплементації європейського досвіду
з метою удосконалення механізму розвитку малого бізнесу в Україні

Фактори, що стримують розвиток малого бізнесу	Рекомендації щодо імплементації в Україні
Обмежений доступ до зовнішніх джерел фінансування	– розширення сучасних банківських послуг (факторинг, фінансовий лізинг, овердрафт); – реалізація державних цільових програм; – розроблення спільних проєктів (малий бізнес та органи місцевого самоврядування); реалізація грантів; – розвиток та поширення програм мікрокредитування; – введення системи пільгового кредитування; – здійснення державою гарантійного забезпечення кредитування суб'єктів малого бізнесу.
Суперечливість та ускладненість податкового законодавства	– удосконалення податкового законодавства.
Труднощі зі стратегічним плануванням	– створення баз даних аналітичного характеру для підприємств; – створення умов економічного, законодавчого та політичного балансу в країні.
Недостатнє інформаційне забезпечення	– розвиток структури освітніх програм з питань підприємницької діяльності; – проведення семінарів, круглих столів, конференцій із залученням суб'єктів малого підприємництва на базі обласних та місцевих рад; – створення умов для розвитку мережі регіональних і місцевих фондів підтримки малого бізнесу; – створення баз даних аналітичного характеру для підприємств.
Обмеженість ринків збуту	– запровадження проведення виставок і ярмарок продукції, виробленої суб'єктами малого бізнесу; – створення сприятливих умов для експорту продукції у країни ЄС; – взаємний (з країнами ЄС) трансфер технологій.
Соціальна незахищеність	– державна фінансова підтримка населення.

Джерело: розроблено авторами

Із наведених даних можна зробити висновок про те, що головними негативними факторами для функціонування малого бізнесу в Україні є обмежений доступ до зовнішніх фінансових

ресурсів, локальність ринків збуту та відсутність належної державної підтримки. Державне регулювання та стимулювання діяльності малого бізнесу повинно бути спрямоване на нівелювання впливу його негативних сторін на потенційні можливості.

Аналіз загального середовища та тенденцій у сфері регулювання малого бізнесу свідчить про те, що найбільш вагомим чинником обмеження розвитку малого бізнесу є істотний адміністративно-податковий тиск.

Література

1. Табінський В. А. *Проблеми та перспективи розвитку малого бізнесу в Україні*. Молодий вчений. 2017. № 3. С. 848–851. URL: <http://molodyvcheny.in.ua/files/journal/2017/3/193.pdf> (дата звернення: 06.05.2021).
2. Тимченко О. І. *Проблеми фінансового забезпечення розвитку малого підприємництва*. Ефективна економіка. 2018. № 8. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=6498> (дата звернення: 06.05.2021).
3. Крисак А. О. *Проблеми та перспективи розвитку малого бізнесу в Україні*. Економіка та держава. 2018. № 12. С. 68–73. URL: http://www.economy.in.ua/pdf/12_2018/16.pdf (дата звернення: 07.05.2021).